

Oljeunge

Norsk Oljemuseum
ÅRBOK 2016

«Oljeunge» - filmidéen som fant sin form

- Hei Aslak, vi har lest essayet ditt «Oljeunge», og kunne tenke oss å lage en film basert på det du skriver om – som skal vises i kinoen på oljemuseet. Hva tror du om det? Omtrent slik var innledningen på den første samtalen jeg hadde med Aslaks Sira Myhre våren 2011 – etter at filmidéen var kommet til overflaten.

Essayet «Oljeunge» er et kapittel i boken «Herskap og tjenere», som Sira Myhre ga ut på Oktober Forlag høsten 2010. På omslaget står det at boken bl.a. handler om å vokse opp i nær kontakt med norsk oljeindustri. Her var det «noe» som pirret oss – en annerledes tilnærming til deler av oljehistorien – om oppvekst, stolthet, tvisyn og generasjonsmotsetninger. Hvordan kunne vi bruke råstoffet fra denne fortellingen som grunnlag for en film som ville fungere i museets historieformidling?

Joda, forfatteren – politikeren, debattanten og Viking-supporteren i Oslo-eksil – var ikke vanskelig å invitere inn i tenkeboksen. Noen uker seinere møttes vi for første gang i Stavanger. Det ble starten på mange møter og manusutkast til hvordan den litt løse filmidéen skulle kunne

realiseres. Jeg skal ikke trøtte leseren med detaljer fra denne prosessen. Den havarerte egentlig en gang mellom 2013 og 2014, grunnet både utilfredshet med kvaliteten på vår egen idéutvikling – og mangel på finansiering.

Da arbeidet med filmen hadde ligget i stabilt sideleie i over ett år – og oljeungen selv hadde blitt utnevnt til nasjonalbibliotekar – gjorde vi et nytt forsøk høsten 2015. Etter så mye innsats måtte der vel finnes en vei videre? Det viste seg mulig å skaffe finansiering, både fra egne ressurser og samarbeidspartnere. Listen ble lagt opp et hakk – og vi kom i kontakt med de beste kreftene i Stavangers filmmiljø. Arild Østin Ommundsen tok på seg oppdraget som regissør. Tidligere manusutkast ble lagt til side – og vi startet egentlig på nytt. Men likevel med samme utgangspunkt: Vi skulle formidle kjernen i den fortellingen som hadde vært inspirasjonen til å sette i gang.

Idéen var å lage en dramatisert fiksjonsfilm – med utgangspunkt i hovedpersonens oppvekst og liv i nær kontakt med oljeindustrien. En fortelling om en familie, med en far og en sønn i fokus – og om

hvordan oljå har påvirket livene til oss som har vokst opp og arbeidet i nær kontakt med denne industrien. Samtidig skulle filmen ta oss gjennom noen av milepælene i norsk oljehistorie de siste 50 årene – ved bruk av tilgjengelige, historiske klipp. Og ikke minst; vi ønsket å lage en film som både skulle overraske og vekke følelser hos museets gjester.

Nye mannskaper gjorde underverker: En prosess som tidligere hadde gått i stå – fikk en helt ny kunstnerisk utvikling. Den nye film-gjengen med folk fra selskapene Chezville og Doublethink var inspirerte – og det ble bare bedre da Kristoffer Joner takket ja til å spille filmens hovedkarakter. Mange av oss følte nok at vi var med på å lage en film om vår egen oppvekst. Manuset begynte å sitte, fantastiske arkivklipp ble funnet fram – og filmens fortellergrep og nøkkelscener ble utformet: Regissør Arild Østin Ommundsen var på hjemmebane. Filmidéen hadde funnet sin form.

Det var en flott opplevelse å ta imot 250 gjester til premierevisningen på museet 24. november. Et kveldsarrangement med rød løper, glørete belysning – og nervøse filmmakere og museumsfolk – en ordfører og en oljeminister. Filmprat fra scenen før visning. Hvordan ville dette bli mottatt? Det ble en kveld for minneboka.

Museumsformatet har stor bredde i mulige måter å formidle historien på. Dette er første gangen

Aslak Sira Myhre, Finn E. Krogh og Arild Østin Ommundsen i hyggelig drøs underveis i filmprosjektet. Foto: Torstein Lillevik/Stavanger Aftenblad

vi har brukt film som medium til å fortelle en så sammensatt historie i grenselandet mellom fiksjon og virkelighet. Jeg tror «Oljeunge» vil stå seg lenge som en viktig film for museet. Arbeidet med filmen har også fått sine avleggere i form av egen Facebook-side der alle slags oljeunger kan poste sine vitnesbyrd. Noe av dette kan du lese om i årboken – som denne gangen er dedikert til «Oljeunge».

Stavanger, 6. april 2017

Finn E. Krogh
Direktør